

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.7.2013
COM(2013) 500 final

2013/0233 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

**om unionens deltagande i det gemensamma forsknings- och utvecklingsprogram för ett
aktivt liv och it-stöd i boende som inletts av flera medlemsstater**

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2013) 251 final}

{SWD(2013) 252 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

1.1 Syfte

Syftet med detta förslag till Europaparlamentets och rådets beslut är att på grundval av artikel 185 i EUF-fördraget tillhandahålla de rättsliga medlen för Europeiska unionens deltagande i det gemensamma programmet för ett aktivt liv och it-stöd i boende (AAL-programmet) som har inletts av flera medlemsstater.

AAL-programmets övergripande mål är att

- förbättra tillgängligheten till produkter och tjänster som bygger på informations- och kommunikationsteknik (IKT) och som underlättar ett aktivt och hälsosamt åldrande, höja livskvaliteten för äldre personer och deras anhörigvårdare samt bidra till ökad hållbarhet i vårdsystemen,
- upprätthålla en kritisk massa av EU-omfattande tillämpad forskning, utveckling och innovation när det gäller IKT-baserade produkter och tjänster för förbättrade villkor för åldrande, särskilt i samverkan med små och medelstora företag och användare, och
- främja privata investeringar och förbättra villkoren för industriellt utnyttjande genom att tillhandahålla en enhetlig europeisk ram för utveckling av strategier och lösningar, bl.a. minimistandarder, som är förenliga med de varierande sociala preferenserna och regleringsaspekterna på nationell och regional nivå i Europa.

1.2 Motiv

I Europa 2020-strategin konstateras att det demografiska åldrandet är både en utmaning och ett tillfälle att skapa smart och hållbar tillväxt för alla. I de båda flaggskeppsinitiativen *En digital agenda för Europa* och *Innovationsunionen* tas demografiskt åldrande upp som en prioriterad fråga. Den digitala agendan är inriktad på IKT-baserade innovativa tjänster, produkter och processer, och den omfattar flera åtgärder om e-hälsa och en särskild åtgärd för att stärka AAL-programmet. AAL-programmet kommer att ge ett viktigt bidrag till Europa 2020-strategin och relaterade flaggskeppsinitiativ, hjälpa till att möta den demografiska utmaningen och skapa nya möjligheter, särskilt för små och medelstora företag. Inom det europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande (EIP AHA) väntas IKT-lösningar spela en viktig roll när det gäller att uppfylla partnerskapets mål om att öka det genomsnittliga antalet friska levnadsår i EU med två år samt förbättra medborgarnas livskvalitet och vårdsystemens effektivitet i Europa. AAL-programmet är en viktig del som stöder innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande med IKT-baserad innovation, eftersom det är inriktat på den klyfta i innovationskedjan där forskningsresultaten behöver omvandlas till nya produkter och tjänster som är färdiga för marknads lansering. AAL-programmet kommer även att gynnas av innovationspartnerskapet, som påskyndar skapandet av en marknad för och en storskalig lansering av produkterna och tjänsterna och som bidrar till att förbättra gränsvillkoren för marknaden, t.ex. avseende standardisering och kompatibilitet, som inte omfattas av programmet men som i utvärderingar och samråd betraktas som hinder för spridning. Det finns flera viktiga nationella initiativ som kompletterar AAL-programmet, t.ex. ett nationellt initiativ för it-stöd i boende och åldrande i Tyskland, en innovationsplattform för it-stöd i boende i Storbritannien och en plattform för innovation vid åldrandet i Frankrike.

Dessa sammanhängande program täcker en väsentlig del av forsknings- och innovationskedjan och gör att Europa har starkast ställning i världen inom IKT för förbättrade

villkor för åldrandet. AAL-programmet är ett gott komplement till den långsiktiga forskning, innovation och marknadsvalidering när det gäller IKT och åldrande som föreslås inom ramprogrammet Horisont 2020.

AAL-programmet är dessutom ett komplement till initiativet för gemensam programplanering *Längre liv, bättre livskvalitet* om demografisk förändring, där tretton europeiska länder samverkar för att ta hänsyn till ny forskningsbaserad kunskap från en rad forskningsdiscipliner i den framtida politiken om åldrande. AAL-programmet kan ge möjligheter att tillämpa den multidisciplinära forskningen inom initiativet för gemensam programplanering och tillföra användarnas erfarenheter till forskningen, samtidigt som man utbyter information om forskningsmetoder, t.ex. den livslånga strategin.

Dessa initiativ täcker tillsammans en stor del av kedjan från grundforskning till marknads lansering, i enlighet med rekommendationer som grundar sig på ett antal oberoende utvärderingar av EU:s forsknings- och innovationsprogram samt i enlighet med EU:s policydokument. Synergieffekterna stärks ytterligare genom kommissionens förslag till Horisont 2020, ramprogrammet för forskning och innovation 2014–2020, som har en särskild avdelning för samhällsutmaningar, där hälsa, demografisk förändring och välbefinnande är en av de prioriterade frågorna. AAL-programmet nämns som ett av de initiativ i enlighet med artikel 185 i EUF-fördraget som lämpar sig för fortsatt stöd, förutsatt att de uppfyller ett antal i förväg fastställda kriterier.

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

2.1 Samråd om framtiden för det gemensamma programmet för it-stöd i boende

Kommissionen har genomfört samråd med flera externa och interna berörda parter om planerna för AAL-programmet. Vid det offentliga online-samrådet 2011 om det europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande framförde 524 personer sina åsikter om de befintliga nationella, regionala och lokala initiativen för aktivt och hälsosamt åldrande. Omkring 38 % av svaren kom från offentliga institutioner, 23 % från näringslivet inbegripet små och medelstora företag, 7 % från hälso-, sjukvårds- och omsorgssektorn, 17 % från forskarvärlden och den akademiska världen och 15 % från äldreorganisationer. Samrådet visade att slutanvändarna inte deltar tillräckligt i utvecklingsfasen, och att detta är det största hindret för innovation.

En interimsvärdering av det nuvarande gemensamma AAL-programmet genomfördes i december 2010 av fem experter på hög nivå under ledning av den tidigare kommissionsledamoten Meglena Kuneva¹. Vid utvärderingen intervjuades mer än 40 utvalda berörda parter runtom i Europa som var direkt delaktiga i det gemensamma AAL-programmets värdekedja. Omkring 33 % av dem kom från offentliga institutioner, 27 % från näringslivet inbegripet små och medelstora företag, 27 % från forskarvärlden och den akademiska världen samt 11 % från äldreorganisationer. Utvärderingspanelen betonade att det är viktigt för det gemensamma AAL-programmet och dess uppföljning att säkerställa ett gott operativt resultat, ytterligare öka inriktningen på lösningar för breda målgrupper i verkliga situationer, främja teknik för anhängigvårdare och förmedlare samt stärka kopplingarna till användarna och se till att tekniken införs.

Dessutom genomfördes ett offentligt online-samråd om det gemensamma AAL-programmet 2010, och de projekt som finansierades inom detta program kontrollerades 2011.

¹ Se http://ec.europa.eu/information_society/activities/einclusion/docs/aal/interim_evaluation_report.pdf.

Kommissionen har även genomfört interna samråd genom mötena med styrgruppen för konsekvensbedömning 2012, vilket har bidragit till planeringen och färdplanen för målbeskrivningen och det gemensamma AAL-programmets betydelse för andra generaldirektorat. Samordningsgruppen med avseende på artikel 185, som leddes av generaldirektoratet för forskning och innovation, bidrog till strukturen och argumentationen i den rapporten.

2.2 Alternativ

Konsekvensbedömningsrapporten omfattade följande alternativ:

Alternativ 1 – ett andra gemensamt AAL-program som är identiskt med det första. Alternativet att fortsätta som tidigare är ett grundscenario där man fortsätter med det gemensamma AAL-programmet 2014–2020 på samma sätt som det gemensamma AAL-program som pågår 2008–2013.

Alternativ 2 – inget andra gemensamt AAL-program. Detta alternativ innebär att det inte finns något särskilt EU-program eller någon medfinansiering efter 2013 för att samordna nationella forsknings- och innovationsprogram på EU-nivå inom området IKT för förbättrade villkor för åldrande. De medel som avsatts till uppföljningen av det gemensamma AAL-programmet inom det föreslagna ramprogrammet Horisont 2020 skulle, om förslaget antas, kunna gå till ytterligare forskning för förbättrade villkor för åldrande inom ramprogrammet Horisont 2020.

Alternativ 3 – en uppföljning av det första gemensamma AAL-programmet med anpassad räckvidd och förbättrat genomförande. Det andra gemensamma AAL-programmet skulle utökas och få samma räckvidd som innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande. Vid sidan om den del av innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande som rör aktivt åldrande och oberoende skulle även de två övriga delarna omfattas, nämligen förebyggande, screening och tidig diagnos samt vård och behandling. I och med att räckvidden anpassas till innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande skulle programmet byta namn från det gemensamma programmet för it-stöd i boende till det gemensamma programmet för ett aktivt liv och it-stöd i boende. Programmet skulle medfinansieras av medlemsstaterna och projektdeltagarna på samma sätt som det nuvarande AAL-programmet för perioden 2008–2013. EU-stödet från ramprogrammet Horisont 2020 skulle ligga på samma nivå som i sjunde ramprogrammet. Detta alternativ skulle också innebära att slutanvändarna medverkade i större utsträckning, att finansieringsbasen breddades så att den omfattade alla aktörer samt att det operativa resultatet förbättrades.

2.3 Samråd om konsekvensbedömningen

De tre alternativen granskades i februari 2012 av generalförsamlingen för det gemensamma AAL-programmet, som genom omröstning kom fram till att det var strategiskt viktigt att fortsätta med programmet. Av de 23 deltagande länderna uppgav 15 länder att de föredrog alternativ 3. På andra plats kom alternativ 1 – att fortsätta med programmet i sin nuvarande form. Det var bara två länder som inte ville fortsätta med programmet och som alltså röstade på alternativ 2.

I november 2012 granskades och godkändes rapporten av konsekvensbedömningsnämnden. Nämnden begärde i sitt yttrande att konsekvensbedömningsrapporten skulle förbättras i vissa avseenden, vilket har skett. Framför allt innehåller rapporten nu bättre redogörelser för det politiska sammanhanget, kvarstående problem, marknadsmisslyckanden och grundscenariot. Målen reviderades så att de skulle utgöra en solid grund för mätning av framstegen med det andra gemensamma AAL-programmet. Olika finansieringsscenarier beskrevs utförligare i sensitivitetsanalysen, och de möjliga sociala och hälsomässiga effekterna utvecklades

ytterligare. Slutligen tog man även med en jämförelse av alternativen med avseende på effektivitet, ändamålsenlighet och enhetlighet.

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

3.1 Rättslig grund

Förslaget till AAL-programmet grundar sig på artikel 185 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), enligt vilken unionen får vidta åtgärder för ett deltagande i sådana program för forskning och utveckling som har inletts av flera medlemsstater, inklusive ett deltagande i de organisationer som har skapats för att genomföra programmen.

3.2 Subsidiaritetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen är tillämplig eftersom förslaget inte faller inom EU:s exklusiva behörighet. Subsidiariteten garanteras genom att förslaget grundar sig på artikel 185, där det uttryckligen föreskrivs att unionen får delta i forskningsprogram som inletts av flera medlemsstater. Samtliga operativa aspekter införs om möjligt på nationell nivå, samtidigt som man ser till att ha en enhetlig strategi på EU-nivå för det gemensamma programmet.

Medlemsstaterna kan inte på egen hand nå förslagets mål i tillräcklig utsträckning, eftersom den specifika kunskap och expertis som krävs för forskning och utveckling av IKT-baserade produkter och tjänster för åldrande är utspridd över de nationella gränserna och därmed inte kan tas tillvara enbart på nationell nivå. Utan en samordnad strategi på EU-nivå med en kritisk massa finns en hög risk för dubbelarbete som leder till ökade kostnader. Det är dessutom inte troligt att man kan upprätta en verklig inre marknad för kompatibla IKT-lösningar för förbättrade villkor för åldrande utan ett gemensamt program som omfattar hela Europa.

Mervärdet för EU har ett direkt samband med följande problem: en uppdelning av marknaden och forskningen i EU, bristande inriktning på att tillhandahålla produkterna och tjänsterna i hela EU och avsaknad av en gemensam europeisk syn på marknaderna för IKT och förbättrade villkor för åldrande.

3.3 Proportionalitetsprincipen

I artikel 185 i EUF-fördraget uppmanas unionen att ”med de berörda medlemsstaternas samtycke vidta åtgärder för ett deltagande i sådana program för forskning och utveckling som har inletts av flera medlemsstater, inklusive ett deltagande i de organisationer som har skapats för att genomföra programmen”. Medlemsstaterna är drivkraften för initiativet.

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom medlemsstaterna kommer att ansvara för att utarbeta sitt gemensamma program och alla operativa aspekter. Den särskilda genomförandestrukturen AALA har redan visat att den kan genomföra det nuvarande AAL-programmet effektivt och ändamålsenligt. Unionen kommer att ge incitament till förbättrad samordning, säkerställa samverkansvinster med och bidrag till EU:s politik och till prioriteringarna i Horisont 2020, övervaka genomförandet av programmet och se till att EU:s ekonomiska intressen skyddas.

Genom den föreslagna organisationsstrukturen ser man till att den administrativa bördan blir så liten som möjligt, då merparten av administrationen sker genom nationella organ under överseende och övergripande ansvar av AALA som inrättats för detta ändamål.

3.4 Val av regleringsform

Föreslagen regleringsform: Europaparlamentets och rådets beslut på grundval av artikel 185 i EUF-fördraget. Slutsatserna från interimsvärderingen och en analys av alternativen i

konsekvensbedömningen har visat att artikel 185 är det lämpligaste sättet att uppnå AAL-programmets mål.

3.5 Undantag från deltagandereglererna för ramprogrammet Horisont 2020

Undantag från följande bestämmelser i förordning (EU) nr ... [reglerna för deltagande och spridning i ramprogrammet Horisont 2020] är nödvändiga för att unionen ska kunna bidra ekonomiskt och för att skyddet av immateriella rättigheter ska kunna genomföras i enlighet med deltagandereglererna i de deltagande ländernas nationella program.

- Förhandsgranskningen av finansiell kapacitet ska utökas till att gälla samtliga deltagare och genomföras av deltagande nationella finansieringsorgan: artikel 14.5.
- Den särskilda genomförandestrukturen ska inte ingå avtal med de slutliga stödmottagarna: artikel 16.1.
- Tillämpningen av nationella bestämmelser för finansiering, stödberättigade kostnader, intyg om redovisningen och intyg om metoden: artikel 19[.1, 19.5–19.7] och artiklarna 22–29.
- De bestämmelser som rör immateriella rättigheter och spridning av resultaten ska följa de nationella bestämmelserna: artiklarna 38–45.

Detta motiveras av att AAL-programmet ska vara ett marknadsnära program, i vilket många olika nationella finansieringskanaler samordnas (t.ex. program för finansiering av forskningsinnovation, hälso- och sjukvård och industri). Dessa program har genom sin karaktär olika regler för deltagande och kan inte förväntas överensstämja helt och hållet med de regler för deltagande som gäller för ramprogrammet Horisont 2020.

AAL-programmet riktar sig dessutom till små och medelstora företag och användarorganisationer som vanligtvis inte deltar i EU:s forsknings- och innovationsverksamhet. För att sänka den administrativa och rättsliga tröskeln för deras deltagande bidrar unionen ekonomiskt i enlighet med bestämmelserna i deras nationella stödprogram, som de är mer vana vid, och EU-stödet införs genom ett enda bidrag tillsammans med det motsvarande nationella offentliga stödet. Det gemensamma AAL-programmet (2008–2013) har visat att denna uppläggning har fungerat bra och gjort det möjligt att locka små och medelstora företag att delta med så hög andel som över 40 %.

Förslaget ger lämpliga garantier för att principerna om likabehandling och insyn ska beaktas av den särskilda genomförandestrukturen när stöd ges till tredje parter, och likaså för att unionens ekonomiska intressen ska skyddas. I förslaget föreskrivs även att detaljerade bestämmelser för detta ska ingå i ett avtal mellan unionen och den särskilda genomförandestrukturen.

4. BUDGETKONSEKVENSER

De beräknade budgetkonsekvenserna anges i den finansieringsöversikt som läggs fram tillsammans med detta beslut. Bestämmelserna i beslutet och i den delegeringsöverenskommelse som ska ingå mellan kommissionen och den särskilda genomförandestrukturen måste säkerställa att EU:s ekonomiska intressen är skyddade.

Det maximala EU-bidraget ska vara 175 000 000 EUR från Horisont 2020, budgeten för GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik, som anslagits till Samhällsutmaning 1, temat Hälsa, befolkningsutveckling och välbefinnande.²

² Beloppet är vägledande och beroende av den slutliga finansieringsöversikten för rättsakt som överenskomms inom ramprogrammet Horisont 2020 och ett belopp som planeras för GD

5. ÖVRIGT

5.1 Förenklningar

Förslaget innehåller bestämmelser om förenklade administrativa förfarandena för privata parter. Mottagarna av forskningsstöd från det nya gemensamma programmet ska gynnas av att ett enda avtals- och betalningssystem tillämpas med välbekanta nationella bestämmelser och ska inte behöva rapportera unionens bidrag separat. EU kommer att ha att göra direkt med AALA, som ska ansvara för tilldelning, övervakning och rapportering av användningen av EU:s bidrag.

5.2 Översyn/ändring/tidsbegränsning

Förslaget innehåller en bestämmelse om halvtidsöversyn efter tre år. Åtgärden är tidsbegränsad och omfattar sju år för själva insatsen samt ytterligare tre år för slutförandet.

5.3 Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)

Den förslagna rättsakten berör en EES-fråga och bör därför omfatta Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om unionens deltagande i det gemensamma forsknings- och utvecklingsprogram för ett aktivt liv och it-stöd i boende som inletts av flera medlemsstater

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 185 och artikel 188 andra stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- 1) I sitt meddelande *Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*⁴, understryker kommissionen behovet av att utveckla gynnsamma villkor för investering i kunskap och innovation för att uppnå smart och hållbar tillväxt för alla i unionen. Både Europaparlamentet och rådet har tillstyrkt strategin.
- 2) Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020), som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr .../2013 av den ... 2013⁵, (nedan kallat *ramprogrammet Horisont 2020*) syftar till att få större påverkan på forskning och innovation genom att bidra till att stärka partnerskap mellan offentliga aktörer, bl.a. genom unionens deltagande i program som inletts av flera medlemsstater i enlighet med artikel 185 i fördraget.
- 3) Genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 742/2008/EG av den 9 juli 2008 om gemenskapens deltagande i ett forsknings- och utvecklingsprogram som inletts av flera medlemsstater och som syftar till att höja livskvaliteten för äldre människor genom användning av ny informations- och kommunikationsteknik⁶, fastslogs att unionen skulle bidra ekonomiskt till det gemensamma forsknings- och utvecklingsprogrammet för it-stöd i boende (nedan kallat *det gemensamma AAL-programmet*) i lika stor omfattning som medlemsstaterna, dock inte med mer än 150 000 000 EUR under löptiden för Europeiska gemenskapens sjunde ramprogram för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (2007–2013), som inrättades

³ EUT C ..., ..., s. ...

⁴ KOM(2010)2020 slutlig, 3.3.2010.

⁵ EUT ... [H2020 FP]

⁶ EGT L 201, 30.7.2008, s. 49.

genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 1982/2006/EG av den 18 december 2006⁷.

- 4) I december 2012 lämnade kommissionen en rapport om interimsvärderingen av det gemensamma AAL-programmet⁸ till Europaparlamentet och rådet. Utvärderingen hade genomförts av en expertpanel. Expertpanelens övergripande slutsats var att det gemensamma AAL-programmet var på god väg att nå målen och hade nått anmärkningsvärda resultat samt att programmet borde fortsätta efter den pågående stödperioden. Expertpanelen konstaterade emellertid ett antal brister, framför allt att användarna skulle behöva delta i större utsträckning i projekten och att det operativa resultatet behövde förbättras ytterligare när det gällde tid till ingående av kontrakt och tid till betalning.
- 5) I sitt meddelande *Europas demografiska framtid – en utmaning som öppnar möjligheter*⁹ underströk kommissionen att demografiskt åldrande är en av de största utmaningarna i alla medlemsstater och att ökad användning av ny teknik skulle kunna bidra till att kontrollera kostnaderna, förbättra välbefinnandet och främja äldre personers aktiva samhällsdeltagande och likaså förbättra unionens ekonomiska konkurrenskraft.
- 6) I sitt meddelande *Flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin – Innovationsunionen*¹⁰ angav kommissionen att den åldrande befolkningen var en av de samhällsutmaningar där innovativa genombrott kan få stor betydelse och stärka vår konkurrenskraft, ge de europeiska företagen kapacitet att bli ledande i utvecklingen av ny teknik, växa och ta på sig ett globalt ledarskap på nya tillväxtmarknader, förbättra de offentliga tjänsternas effektivitet och kvalitet och därmed bidra till att skapa ett stort antal nya kvalitetsarbetsstillfällen
- 7) I sitt meddelande *En digital agenda för Europa*¹¹, föreslog kommissionen att man skulle stärka det gemensamma AAL-programmet för att bidra till arbetet med utmaningarna i samband med den åldrande befolkningen.
- 8) I sitt meddelande *Stöd till den strategiska genomförandeplanen inom det europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande*¹² föreslog kommissionen att man skulle beakta de relevanta prioriteringarna i planen för framtida arbetsprogram och instrument för forskning och innovation inom ramprogrammet Horisont 2020. Kommissionen föreslog också att man skulle beakta de bidrag som det gemensamma AAL-programmet kan ge till det europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande.
- 9) Inom det europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande (nedan kallat *EIP AHA*), som inrättats inom ramen för innovationsunionen, väntas IKT-lösningar spela en viktig roll när det gäller att uppnå partnerskapets mål att till 2020 öka det genomsnittliga antalet friska levnadsår med två år samt förbättra medborgarnas livskvalitet och vårdsystemens effektivitet i unionen. I dess strategiska genomförandeplan fastställs prioriteringar för att påskynda och öka innovationer som bidrar till ett aktivt och hälsosamt åldrande i hela unionen. Prioriteringarna avser

⁷ EUT L 412, 30.12.2006, s. 1.

⁸ KOM(2010) 763 slutlig, 16.12.2010.

⁹ KOM(2006) 571 slutlig, 12.10.2006.

¹⁰ KOM(2010) 546 slutlig, 6.10.2010.

¹¹ KOM(2010) 245 slutlig, 19.5.2010.

¹² COM(2012) 83 final, 29.2.2012.

följande tre områden: förebyggande och hälsofrämjande åtgärder, vård och botande samt ett självständigt liv och social delaktighet.

- 10) Forsknings- och utvecklingsprogrammet för ett aktivt liv och it-stöd i boende (nedan kallat *AAL-programmet*) bör bygga vidare på resultaten från det tidigare programmet och åtgärda bristerna genom att främja ökat deltagande från användarna i projekt och genom att påskynda genomförandet av programmet.
- 11) Ett tak bör fastställas för unionens deltagande i AAL-programmet under löptiden för ramprogrammet Horisont 2020. Unionens deltagande i AAL-programmet bör inte överskrida de deltagande staternas bidrag under löptiden för ramprogrammet Horisont 2020 för att uppnå en hög hävstångseffekt och säkerställa de deltagande staternas aktiva medverkan till uppnåendet av programmets mål.
- 12) I linje med målen i förordning (EU) nr .../2013[H2020 FP], bör alla medlemsstater och alla länder som är associerade med ramprogrammet Horisont 2020 ha rätt att delta i AAL-programmet.
- 13) För att säkerställa att unionens ekonomiska åtagande kommer att motsvaras av åtaganden från de deltagande staterna, bör man som villkor för unionens ekonomiska bidrag kräva att de deltagande staterna gör formella åtaganden innan AAL-programmet inleds och att dessa åtaganden fullgörs. De deltagande staternas bidrag till AAL-programmet bör omfatta de administrativa kostnader som uppstår på nationell nivå för att programmet ska fungera effektivt.
- 14) För det gemensamma genomförandet av AAL-programmet krävs en genomförandestruktur. De deltagande staterna har kommit överens om genomförandestrukturen för AAL-programmet och inrättade 2007 AAL Association IASBL (organisationen för it-stöd i boende, nedan kallad *AALA*), en internationell organisation utan vinstsyfte som bildats enligt belgisk lagstiftning. Under förutsättning att det gemensamma AAL-programmets befintliga styrelseform är ändamålsenlig och av god kvalitet enligt rapporten från interimsvärderingen bör AALA användas som genomförandestruktur och ha funktionen som tilldelnings- och övervakningsorgan för AAL-programmet. AALA bör förvalta unionens ekonomiska bidrag och se till att AAL-programmet genomförs ändamålsenligt.
- 15) För att uppnå AAL-programmets mål bör AALA tillhandahålla ekonomiskt stöd huvudsakligen genom bidrag till deltagare i åtgärder som valts ut av AALA. Åtgärderna bör väljas ut efter ansökningsomgångar under AALA:s ansvar, där AALA bör biträdas av oberoende externa experter. Rangordningen bör vara bindande när det gäller urvalet av ansökningar och tilldelningen av medel från unionens ekonomiska bidrag och från de nationella budgetarna till projekten inom AAL-programmet.
- 16) Unionens ekonomiska bidrag bör hanteras i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning och de bestämmelser om indirekt förvaltning som fastställs genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget¹³ och kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 av den 29 oktober 2012 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EU, Euratom) nr 966/2012¹⁴.
- 17) För att skydda unionens ekonomiska intressen bör kommissionen ha rätt att minska, hålla inne eller avsluta unionens ekonomiska bidrag om AAL-programmet inte

¹³ EUT L 298, 26.10.2012, s. 1.

¹⁴ EUT L 362, 31.12.2012, s. 1.

genomförs korrekt, endast delvis eller för sent, eller om de deltagande staterna inte bidrar, eller endast bidrar delvis eller för sent, till finansieringen av AAL-programmet. Dessa rättigheter bör regleras i den delegeringsöverenskommelse som unionen ingår med AALA.

- 18) Deltagande i indirekta åtgärder som finansieras genom AAL-programmet omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr ... /2013 av den ... 2013 om reglerna för deltagande och spridning i Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020)¹⁵. På grund av AAL-programmets särskilda operativa behov är det dock nödvändigt att föreskriva undantag från den förordningen i enlighet med artikel 1.3 i samma förordning.
- 19) Särskilda undantag från förordning (EU) nr ... /2013 [reglerna för deltagande i Horisont 2020] är nödvändiga eftersom AAL-programmet ska vara ett marknadsnära innovationsprogram, i vilket många olika nationella finansieringskanaler samordnas (t.ex. program för finansiering av forskningsinnovation, hälso- och sjukvård och industri). Dessa nationella program har genom sin natur olika regler för deltagande och kan inte förväntas överensstämja helt och hållet med förordning (EU) nr ... /2013 [reglerna för deltagande i Horisont 2020]. AAL-programmet riktar sig dessutom till små och medelstora företag och användarorganisationer som vanligtvis inte deltar i unionens forsknings- och innovationsverksamhet. För att underlätta deltagande av dessa företag och organisationer bidrar unionen ekonomiskt i enlighet med de välkända bestämmelserna i deras nationella stödprogram, och EU-stödet ges i form av ett enda bidrag kombinerat med motsvarande nationella stöd.
- 20) Under hela utgiftscykeln bör unionens ekonomiska intressen skyddas med hjälp av proportionella åtgärder som ska göra det möjligt att förebygga, spåra och utreda oriktigheter, att återkräva sådana medel som förlorats eller som utbetalats eller använts felaktigt och att vid behov fastställa administrativa och finansiella sanktioner i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, den delegerade förordningen (EU) nr 1268/2012, rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intresse¹⁶, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen genomför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentlighet¹⁷ samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)¹⁸.
- 21) Kommissionen bör genomföra en interimsvärdering, där man särskilt bedömer kvaliteten och ändamålsenligheten i AAL-programmet och framstegen mot de fastställda målen samt en slutlig utvärdering, och utarbeta en rapport om dessa utvärderingar.
- 22) Utvärderingen bör grundas på exakt och aktuell information. På kommissionens begäran bör AALA och de deltagande staterna därför lämna all information som kommissionen behöver ta med i rapporterna om utvärderingen av AAL-programmet.
- 23) Genom AAL-programmet bör man se till att effektivt främja jämställdhet mellan kvinnor och män och följa etiska principer i enlighet med ramprogrammet Horisont 2020.

¹⁵ EUT ... [H2020 RfP].

¹⁶ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

¹⁷ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

¹⁸ EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

- 24) Eftersom de deltagande staterna har beslutat att fortsätta AAL-programmet och dess mål direkt stöder och kompletterar unionens politik på området aktivt och hälsosamt åldrande och eftersom AAL-programmets mål inte i tillräcklig grad kan uppnås av medlemsstaterna ensamma och därför, på grund av åtgärdens omfattning, bättre kan uppnås på unionsnivå, får unionen anta bestämmelser i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Deltagande i AAL-programmet

1. Unionen ska delta i det gemensamma forsknings- och utvecklingsprogram för ett aktivt liv och it-stöd i boende (nedan kallat *AAL-programmet*) som inletts av [Österrike, Belgien, Cypern, Danmark, Frankrike, Ungern, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Rumänien, Polen, Slovenien, Spanien, Sverige, Förenade kungariket och Schweiz] (nedan kallade *de deltagande staterna*) i enlighet med de villkor som fastställs i detta beslut.
2. Andra medlemsstater eller andra länder som är associerade med Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020), som inrättats genom förordning (EU) nr .../2013 ..., (nedan kallat *ramprogrammet Horisont 2020*) får delta i AAL-programmet förutsatt att de uppfyller de kriterier som anges i artikel 3.1 c i detta beslut. De medlemsstater och associerade länder som uppfyller villkoret i artikel 3.1 c ska betraktas som deltagande stater vid tillämpningen av detta beslut.

Artikel 2

Unionens ekonomiska bidrag

1. Unionens maximala ekonomiska bidrag till AAL-programmet för täckande av administrativa kostnader och driftkostnader ska vara 175 000 000 EUR. Bidraget ska tas från de anslag i unionens allmänna budget som tilldelats de relevanta delarna i det särskilda program som inrättats för genomförandet av ramprogrammet Horisont 2020 enligt beslut .../2013/EU i enlighet med artiklarna 58.1 c vi, 60 och 61 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.
2. Unionens årliga ekonomiska åtagande för AAL-programmet ska inte överskrida de deltagande staternas årliga ekonomiska åtagande för AAL-programmet.
3. Högst 6 % av unionens ekonomiska bidrag ska användas för att bidra till AAL-programmets administrativa kostnader.

Artikel 3

Villkor för unionens ekonomiska bidrag

1. För att unionen ska ge ekonomiskt stöd krävs följande:
 - (a) De deltagande staterna ska kunna bevisa att AAL-programmet har inrättats i enlighet med bilagorna I och II.
 - (b) De deltagande staterna, eller de organisationer som utsetts av de deltagande staterna, ska utnämna Ambient Assisted Living Association (organisationen för it-stöd i boende), en organisation utan vinstsyfte med en juridisk form enligt belgisk lagstiftning (nedan kallad AALA), till den struktur som ansvarar för att genomföra AAL-programmet och för att tilldela och övervaka unionens ekonomiska bidrag.
 - (c) Varje deltagande stat ska åta sig att bidra till finansieringen av AAL-programmet.
 - (d) AALA ska bevisa sin kapacitet att genomföra AAL-programmet, inbegripet tilldelning och övervakning av unionens bidrag inom ramen för den indirekta förvaltningen av unionens budget i enlighet med artiklarna 58, 60 och 61 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.
 - (e) En styrelseform för AAL-programmet ska inrättas i enlighet med bilaga III.
2. För att unionen ska ge ekonomiskt stöd under genomförandet av AAL-programmet krävs också följande:
 - (a) AALA ska genomföra de mål för AAL-programmet som anges i bilaga I och de verksamheter som anges i bilaga II i enlighet med förordning (EU) nr ... [reglerna för deltagande och spridning i Horisont 2020], om inte annat följer av artikel 5 i detta beslut.
 - (b) En lämplig och ändamålsenlig styrelseform ska upprätthållas i enlighet med bilaga III.
 - (c) AALA ska uppfylla de rapporteringskrav som anges i artikel 60.5 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.
 - (d) Varje deltagande stat ska fullgöra de åtaganden som avses i punkt 1 c och sina årliga åtaganden att bidra till finansieringen av AAL-programmet.

Artikel 4

Bidrag från de deltagande staterna

1. Bidragen från de deltagande staterna ska bestå av följande:
 - (a) Ekonomiska bidrag till de indirekta åtgärder som stöds inom AAL-programmet i enlighet med bilaga II.
 - (b) Naturabidrag motsvarande de administrativa kostnader som de nationella förvaltningarna har för det effektiva genomförandet av AAL-programmet i enlighet med bilaga II.

Artikel 5

Regler för deltagande och spridning

1. Vid tillämpningen av förordning (EU) nr .../2013 [reglerna för deltagande och spridning i Horisont 2020] ska AALA betraktas som ett finansieringsorgan och tillhandahålla ekonomiskt stöd till indirekta åtgärder i enlighet med bilaga II i detta beslut.
2. Genom undantag från artikel 14.5 i förordning (EU) nr .../2013 [reglerna för deltagande och spridning i Horisont 2020] ska sökandens finansiella kapacitet kontrolleras av det utsedda nationella programförvaltningskontoret i enlighet med reglerna för deltagande i de utsedda nationella programmen.
3. Genom undantag från artikel 16.1 i förordning (EU) nr .../2013 [reglerna för deltagande och spridning i Horisont 2020] ska bidragsavtalen med deltagarna undertecknas av det utsedda nationella programförvaltningskontoret.
4. Genom undantag från artiklarna 19[.1, 19.5–19.7] och artiklarna 22–29 i förordning (EU) nr .../2013 [reglerna för deltagande och spridning i Horisont 2020] ska finansieringsreglerna för de utsedda nationella programmen tillämpas på bidrag som förvaltas av de utsedda nationella programförvaltningskontoren.
5. Genom undantag från artiklarna 38–46 i förordning (EU) nr .../2013 [reglerna för deltagande och spridning i Horisont 2020] ska de utsedda nationella programmens regler för resultat och rätt till tillgång till bakgrund och resultat tillämpas.

Artikel 6

AAL-programmets genomförande

1. AAL-programmet ska genomföras på grundval av årliga arbetsplaner i enlighet med bilaga II.

Artikel 7

Avtal mellan unionen och AALA

1. Under förutsättning att AALA har godkänts vid en förhandsbedömning i enlighet med artikel 61.1 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ska kommissionen på unionens vägnar sluta en delegeringsöverenskommelse och årliga överenskommelser om överföring av medel med AALA.
2. Den delegeringsöverenskommelse som avses i punkt 1 ska ingås i enlighet med artiklarna 58.3, 60 och 61 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 samt artikel 40 i den delegerade förordningen (EU) nr 1268/2012. I delegeringsöverenskommelsen ska vidare följande fastställas:
 - (a) Kraven rörande AALA:s bidrag till relevanta indikatorer av de resultatindikatorer som fastställs i bilaga II till beslut (EU) nr .../2013 [om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av ramprogrammet Horisont 2020].
 - (b) Kraven rörande AALA:s bidrag till den övervakning som avses i beslut (EU) nr .../2013 [om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av ramprogrammet Horisont 2020].
 - (c) De särskilda resultatindikatorer som krävs för att övervaka hur AALA fungerar i enlighet med artikel 3.2.

- (d) De system för tillhandahållande av data och upplysningar som krävs för att kommissionen ska kunna fullgöra sina spridnings- och rapporteringsskyldigheter.

Artikel 8

Avslutande, minskning eller frysning av unionens ekonomiska bidrag

1. Om AAL-programmet inte genomförs enligt villkoren i artikel 3 får kommissionen avsluta, proportionellt minska eller frysa unionens ekonomiska bidrag beroende på i vilken mån AAL-programmet faktiskt har genomförts.
2. Om de deltagande staterna inte bidrar, eller bara bidrar delvis eller för sent till finansieringen av AAL-programmet får kommissionen avsluta, proportionellt minska eller frysa unionens ekonomiska bidrag med hänsyn till det bidragsbelopp som de deltagande staterna har avsatt för genomförandet av AAL-programmet.

Artikel 9

Efterhandsrevisioner

1. Efterhandsrevisioner av utgifter för indirekta åtgärder ska genomföras av de utsedda nationella programförvaltningskontoren i enlighet med artikel 23 i förordning (EU) nr ...[om inrättande av ramprogrammet Horisont 2020].
2. Kommissionen får besluta att själv utföra de revisioner som avses i punkt 1.

Artikel 10

Skyddet av unionens ekonomiska intressen

1. Kommissionen ska se till att unionens ekonomiska intressen skyddas vid genomförandet av åtgärder som finansieras enligt detta beslut, genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och, om oriktigheter upptäcks, genom återkrav av felaktigt utbetalade medel samt vid behov genom effektiva, proportionella och avskräckande administrativa och ekonomiska sanktioner.
2. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får göra undersökningar, bl.a. kontroller och inspektioner på plats, i enlighet med de bestämmelser och förfaranden som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)¹⁹ och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter²⁰ i syfte att ta reda på om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen i samband med ett bidragsavtal, ett bidragsbeslut eller ett kontrakt som finansieras i enlighet med detta beslut.
3. Kontrakt, bidragsavtal och bidragsbeslut i samband med genomförandet av detta beslut ska innehålla bestämmelser som uttryckligen ger kommissionen, AALA,

¹⁹ EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

²⁰ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

revisionsrätten och Olaf befogenhet att genomföra revisioner och undersökningar i enlighet med deras respektive behörigheter.

4. AALA ska ge kommissionens personal, och andra personer som har bemyndigats av kommissionen, samt revisionsrätten tillgång till sina platser och lokaler och till all den information, inbegripet i elektroniskt format, som behövs för att genomföra de revisioner som avses i punkt 3.
5. Vid genomförandet av AAL-programmet ska de deltagande staterna vidta de lagstiftnings-, reglerings- eller förvaltningsåtgärder eller åtgärder av annat slag som krävs för att skydda unionens ekonomiska intressen, särskilt för att se till att full återbetalning sker av sådana belopp som ska tillkomma unionen i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 och den delegerade förordningen (EU) nr 1268/2012.

Artikel 11

Förmedlande av information

1. AALA ska på kommissionens begäran skicka den information till kommissionen som behövs för att utarbeta de rapporter som avses i artikel 12.
2. De deltagande staterna ska via AALA lämna all information som Europaparlamentet och rådet efterfrågar avseende den ekonomiska förvaltningen av AAL-programmet.
3. Kommissionen ska förmedla den information som avses i punkt 2 i de rapporter som anges i artikel 12.

Artikel 12

Utvärdering

1. Senast den 31 december 2017 ska kommissionen genomföra en interimsvärdering av AAL-programmet. Kommissionen ska utarbeta en rapport om den utvärderingen, och i rapporten ta upp sina slutsatser av utvärderingen och sina iakttagelser. Kommissionen ska överlämna rapporten till Europaparlamentet och rådet senast den 30 juni 2018.
2. Då unionens deltagande i AAL-programmet avslutas, dock senast den 31 december 2022, ska kommissionen genomföra en slutlig utvärdering av AAL-programmet. Kommissionen ska utarbeta en rapport om den utvärderingen och i rapporten redovisa resultaten av utvärderingen. Kommissionen ska överlämna rapporten till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 13

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 14

Adressater

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

BILAGA I
AAL-PROGRAMMETS SYFTEN

1. AAL-programmet ska uppfylla följande syften:
 - 1.1. Att påskynda utvecklingen av innovativa IKT-baserade produkter och tjänster för aktivt och hälsosamt åldrande i hemmiljö, i samhället och i arbetslivet, för att på så sätt förbättra äldre personers livskvalitet, självständighet, deltagande i samhällslivet, kompetens eller anställbarhet och göra att hälso- och sjukvård och omsorg tillhandahålls på ett effektivare och mer ändamålsenligt sätt.
 - 1.2. Att på unionsnivå upprätthålla och vidareutveckla en kritisk massa av tillämpad forskning, utveckling och innovation inom områdena IKT-baserade produkter och tjänster för aktivt och hälsosamt åldrande.
 - 1.3. Att utveckla kostnadseffektiva lösningar, bl.a. fastställa relevanta standarder för interoperabilitet, och underlätta för lokalisering och anpassning av gemensamma lösningar som är kompatibla med de varierande sociala preferenserna och regleringsaspekterna på nationell och regional nivå, som respekterar äldre personers personliga integritet och värdighet samt främjar tillgång till tjänster på landsbygden och i avlägsna områden i förekommande fall eller gynnar andra grupper, t.ex. personer med funktionsnedsättning.
2. AAL-programmet ska skapa en omgivning som är gynnsam för små och medelstora företags deltagande.
3. AAL-programmet ska vara inriktat på marknadsnära, tillämpad forskning och innovation. Det ska vara ett komplement till den relaterade långsiktiga forskning och storskaliga innovationsverksamhet som planeras inom ramprogrammet Horisont 2020 och andra europeiska och nationella initiativ. Det ska även bidra till genomförandet av det europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande.

BILAGA II

AAL-PROGRAMMETS VERKSAMHETER

I. Indirekta åtgärder

1. Genomförandet av AAL-programmet ska främst stödja marknadsinriktade forsknings- och innovationsprojekt för aktivt och hälsosamt åldrande, som ska visa kapacitet att tillämpa projektresultaten i praktiken inom en realistisk tidsram. Finansiering av indirekta åtgärder inom AAL-programmet ska huvudsakligen ske i form av bidrag. Den kan ske i andra former, såsom priser, förkommersiell upphandling och offentlig upphandling av innovativa lösningar.
2. Dessutom kan stöd ges till åtgärder för förmedling eller för att främja programmet, öka medvetenheten om befintliga möjligheter, främja spridning av innovativa lösningar och skapa kontakt mellan organisationer och investerare på tillgångs- och efterfrågesidan.
3. Åtgärder i syfte att höja kvaliteten på förslag, genomförbarhetsstudier och workshoppar kan också stödjas. Samarbete med EU-regioner kan planeras för att få fler aktörer att delta i AAL-programmet.

II. Genomförande

1. AAL-programmet ska genomföras på grundval av årliga arbetsplaner som identifierar ämnena för ansökningsomgångar.
2. De årliga arbetsplanerna ska godkännas av kommissionen som grund för unionens årliga ekonomiska bidrag.
3. Genomförandet av AAL-programmet ska innefatta samråd med berörda aktörer (t.ex. beslutsfattare från offentliga myndigheter, användarnas företrädare, tillhandahållare av tjänster och försäkringar i den privata sektorn, industrin, små och medelstora företag) om vilka prioriteringar som behövs inom tillämpad forskning och innovation.
4. Vid genomförandet av AAL-programmet ska man ta hänsyn till trender inom befolkningsutvecklingen och den demografiska forskningen för att kunna erbjuda lösningar som avspeglar det sociala och ekonomiska läget i hela unionen.
5. Vederbörlig hänsyn ska tas till eventuella frågor som rör jämställdhet mellan kvinnor och män, etik och personlig integritet i överensstämmelse med internationella riktlinjer.
6. I överensstämmelse med AAL-programmets marknadsnära beskaffenhet och i enlighet med de regler som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unions budget, ska AALA fastställa lämpliga minimiresultatmål för tiden till bidrag och tiden till betalning i enlighet med [regler för deltagande och][budgetförordningen] och se till att de efterlevs av de deltagande staterna under genomförandet av AAL-programmet.
7. Varje deltagande stat ska underlätta deltagande av organisationer som företräder efterfrågesidans aktörer.
8. Varje deltagande stat ska medfinansiera de projekt som valts ut av deltagarna i deras berörda nationella program genom utsedda nationella programförvaltningskontor.

Dessa kontor ska därefter kanalisera unionsfinansieringen från AALA på grundval av en gemensam projektbeskrivning, som utgör en del av ett avtal som ska ingås mellan de utsedda nationella programförvaltningskontoren och respektive deltagare för varje finansierat projekt.

9. När tidsfristen för att lämna in förslag gått ut ska AALA i samverkan med de utsedda nationella programförvaltningskontoren genomföra en central kontroll av stödberättigandet. Denna kontroll ska baseras på de gemensamma stödkriterierna för AAL-programmet, vilka ska offentliggöras tillsammans med inbjudan att lämna in projektförslag.
10. AALA ska med hjälp av de nationella programförvaltningskontoren kontrollera uppfyllandet av ytterligare nationella stödkriterier som anges i inbjudningarna att lämna förslag.
11. De nationella stödkriterierna ska hänföra sig endast till de enskilda sökandenas juridiska och ekonomiska ställning, inte till förslagets innehåll, och ska avse följande:
 - 11.1. Typ av deltagare, inbegripet juridisk form och ändamål.
 - 11.2. Ansvar och ekonomisk livsduglighet, inbegripet sund ekonomi, fullgörande av skyldigheter i fråga om skatter och sociala avgifter.
12. AALA ska i samråd med oberoende experter utvärdera och välja ut vilka projektansökningar som är stödberättigade på grundval av tydligt redovisade och gemensamma utvärderingskriterier, i enlighet med den offentliggjorda inbjudan att lämna förslag. När urvalet har antagits av AALA:s generalförsamling ska det vara bindande för de deltagande staterna.
13. Om en projektdeltagare inte uppfyller något av de nationella stödkriterierna, eller om motsvarande nationella budget för åtagande av finansiering är uttömd, får AALA:s styrelse besluta om att en ytterligare central oberoende utvärdering av det berörda förslaget ska genomföras med bistånd av oberoende sakkunniga för att utvärdera förslaget endera utan den berörda deltagarens medverkan eller med en annan deltagare som föreslagna projektdeltagare.
14. Rättsliga och ekonomiska frågor som rör deltagare i projekt som valts ut för finansiering ska handläggas av det utsedda nationella programförvaltningskontoret. Nationella förvaltningsregler och förvaltningsprinciper ska tillämpas.

BILAGA III

AAL-PROGRAMMETS STYRNING

AAL-programmet ska ha följande organisatoriska struktur:

1. AALA, en internationell organisation utan vinstsyfte som bildats enligt belgisk lagstiftning, ska vara den särskilda genomförandestruktur som inrättats av de deltagande staterna.
2. AALA ska ha ansvaret för all verksamhet inom AAL-programmet. I AALA:s uppgifter ska ingå kontrakts- och budgetförvaltning, att utarbeta de årliga arbetsprogrammen, att anordna ansökningsomgångar och att ha hand om utvärdering och rangordning av projekt.
3. AALA ska dessutom kontrollera och ansvara för projektövervakningen och ska överföra utbetalningarna av unionens bidrag till de utsedda nationella programförvaltningskontoren. AALA ska också anordna verksamhet för spridning.
4. AALA ska styras av generalförsamlingen. Generalförsamlingen ska vara det beslutsfattande organet för AAL-programmet. Den ska utse styrelsens ledamöter och kontrollera genomförandet av AAL-programmet, vilket även omfattar godkännande av årliga arbetsplaner, tilldelning av nationella medel till projekt och handläggning av ansökningar om nya medlemskap. Den ska arbeta enligt principen ett land – en röst. Beslut ska fattas med enkel majoritet, utom i samband med beslut om efterträdare, anslutning eller uteslutning av medlemmar eller upplösande av AALA, som kan omfattas av särskilda rösträtsregler som anges i AALA:s stadgar.
5. Kommissionen ska ha observatörsstatus vid generalförsamlingens möten och ska godkänna den årliga arbetsplanen. Kommissionen ska inbjudas till alla AALA:s möten och får delta i diskussionerna. Alla berörda dokument som distribueras i samband med AALA:s generalförsamling ska delges kommissionen.
6. AAL-styrelsen, som består av minst en ordförande, en vice ordförande och en kassör, ska väljas av generalförsamlingen och har det särskilda ledningsansvaret för budgetplanering, personal och kontrakt. Styrelsen ska vara rättslig företrädare för AALA och rapportera till generalförsamlingen.
7. Den centrala förvaltningsenhet som inrättats inom AALA ska ansvara för centralförvaltningen av AAL-programmets genomförande i nära samarbete och samordnat med de nationella programförvaltningskontoren, som ska ha fått behörighet av de deltagande staterna att utföra arbete som har att göra med projektförvaltning och administrativa och rättsliga aspekter för de nationella projektdeltagarna samt att ge stöd vid utvärderingar av och förhandlingar om projektförslag. Den centrala förvaltningsenheten och de nationella programförvaltningskontoren ska arbeta tillsammans som förvaltningsenhet under överinseende av AALA.
8. Ett rådgivande organ med företrädare från näringslivet, användare och andra berörda aktörer, varvid en balans eftersträvas mellan olika generationer och kön, ska ge rekommendationer om vilka prioriteringar och teman som bör ingå i ansökningsomgångarna och i övriga åtgärder inom AAL-programmet.

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 1.1. Förslagets eller initiativets beteckning
- 1.2. Berörda politikområden i den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen
- 1.3. Typ av förslag eller initiativ
- 1.4. Mål
- 1.5. Motivering till förslaget eller initiativet
- 1.6. Tid under vilken åtgärden kommer att pågå respektive påverka resursanvändningen
- 1.7. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

- 2.1. Bestämmelser om uppföljning och rapportering
- 2.2. Administrations- och kontrollsystem
- 2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oegentligheter/oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel
- 3.2. Beräknad inverkan på utgifterna
 - 3.2.1. *Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifter*
 - 3.2.2. *Beräknad inverkan på driftsanslagen*
 - 3.2.3. *Beräknad inverkan på de administrativa anslagen*
 - 3.2.4. *Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*
 - 3.2.5. *Bidrag från tredje part*
- 3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets beteckning

Unionens deltagande i det gemensamma forsknings- och utvecklingsprogram för ett aktivt liv och it-stöd i boende som inletts av flera medlemsstater.

1.2. Berörda politikområden i den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen²¹

Forskning och teknisk utveckling: ramprogrammet Horisont 2020.

Åtgärd 78 i den digitala agendan: att stärka det gemensamma AAL-programmet.

1.3. Typ av förslag eller initiativ

☐ Ny åtgärd

☐ Ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd²²

☐ Befintlig åtgärd vars genomförande förlängs i tiden

☒ Tidigare åtgärd som omformas till eller ersätts av en ny

1.4. Mål

1.4.1. Fleråriga strategiska mål för kommissionen som förslaget eller initiativet är avsett att bidra till

Europa 2020-strategin

Innovationsunionen

En digital agenda för Europa

Det europeiska området för forskningsverksamhet (ERA)

1.4.2. Specifika mål eller verksamheter inom den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen som berörs

Det huvudsakliga operativa målet med detta lagstiftningsförslag, nämligen unionens deltagande i ett gemensamt program för forskning, utveckling och innovation som har inletts av flera medlemsstater på området ett aktivt liv och it-stöd i boende, ingår redan i ramprogrammet Horisont 2020 för forskning och innovation och i dess särskilda program om samhälleliga utmaningar.

Detta operativa mål är förenat med följande specifika mål:

(2) Att inrätta och driva AAL-programmet.

(3) Att inleda programstödande åtgärder.

(4) Att inleda och medfinansiera samarbetsprojekt för forskning och innovation med perspektivet 2–3 år till marknads lansering.

²¹ Verksamhetsbaserad förvaltning och verksamhetsbaserad budgetering benämns ibland med de interna förkortningarna ABM respektive ABB.

²² I den mening som avses i artikel 49.6 a respektive 49.6 b i budgetförordningen.

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

AAL-programmet kommer att kombinera unionsmedel och nationella och privata medel i syfte att utveckla innovativa IKT-lösningar som gör det möjligt för de europeiska medborgarna att behålla sin självständighet i åldrandet och åldras under bättre villkor, samtidigt som det bidrar till den allmänna hållbarheten för vården och skapar nya ekonomiska möjligheter för det europeiska näringslivet.

Unionens deltagande ger ett betydande mervärde av följande skäl:

Unionens deltagande kommer att göra det möjligt att skapa en ny rättslig ram som innebär att unionsmedel och nationella medel kan kombineras inom ramen för en gemensam strategi för att främja internationellt forsknings- och utvecklingssamarbete och internationella innovationsprojekt, framför allt med deltagande av små och medelstora företag. Detta vore annars inte möjligt med befintliga strukturer.

AAL-programmet kommer att göra det möjligt att ta itu med den demografiska utmaningen genom att främja framväxten av nya innovativa, IKT-baserade produkter och tjänster för att äldre personer ska kunna bo självständigt, vilket förbättrar deras livskvalitet och oberoende samt minskar omvårdnadskostnaderna. Detta kommer att ske på ett enhetligt sätt utan uppdelning och med en större kritisk massa vilket leder till mer kostnadseffektiva och kompatibla lösningar

Näringslivet, särskilt de små och medelstora företagen, kommer att få ett effektivare stöd genom att man skapar en kritisk massa och en enhetlig europeisk strategi för utveckling av kompatibla lösningar. Det kommer också att vara möjligt att anpassa lösningar som avser it-stöd i boende till nationella, regionala och sociala preferenser och bestämmelser. Detta är en viktig förutsättning för kommersiell tillämpning och marknadsutveckling och innebär en betydande potential för små och medelstora företag.

Slutligen kommer det föreslagna systemet att skapa incitament som ökar staternas och näringslivets investeringar i forskning, utveckling och innovation inom området IKT och åldrande, vilket bidrar till målet att avsätta 3 % av EU:s BNP till forskning och utveckling.

Det makroekonomiska mervärdet för den europeiska ekonomin och det europeiska samhället till följd av användningen av resultaten från AAL-programmet tas inte upp i denna finansieringsöversikt.

1.4.4. Indikatorer för bedömning av resultat eller verkan

Ange vilka indikatorer som ska användas för att följa upp hur förslaget eller initiativet genomförs.

De resultat- och effektindikatorer som anges i det specifika målet för Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation ska övervakas och rapporteras årligen till kommissionen av den särskilda förvaltningsstrukturen.

Följande förväntade resultat kommer att mätas med hjälp av relevanta indikatorer:

Mobilisering av investeringar och nationella insatser: genom skapande av incitament för investeringar i enlighet med gemensamma strategier och gemensamt genomförande.

Indikatorer: i) antal deltagande länder, ii) åtaganden och utbetalningar av deltagande stater, iii) nationella medel som avsätts och spenderas på projekt inom det AAL-programmet, iv) resurser som investeras av näringslivet och andra aktörer genom deras deltagande och medfinansiering av projekt.

Ökad sammanhållning av forskning, utveckling och innovation inom IKT för förbättrade villkor för åldrande i Europa: genom att den nuvarande fragmentiseringen av insatser upphör och ersätts av gemensamma strategier och gemensamma ansökningsomgångar med en kritisk massa.

Indikatorer: Detta resultat kommer i praktiken att uppnås när AAL-programmets verksamhet kommit i gång och länder deltar i betydande omfattning.

Programeffektivitet: genom säkra besked om tillgången till nationella budgetar, central inlämning och utvärdering av förslag, ett centralt urvalsförfarande och ett användarvänligt system för europeiskt samarbete om tillämpad och marknadsorienterad forskning och innovation på grundval av välkända nationella bestämmelser. Detta bör resultera i ett nytt och effektivare stöd åt deltagarna, i synnerhet de små och medelstora företagen, vilket leder till att näringslivet gör större investeringar och det går fortare att tillämpa resultaten och introducera dem på marknaden.

Indikatorer: v) tidsintervallet mellan inlämning av förslag och inledningen av ett projekt, vi) antal deltagande små och medelstora företag; vii) omkostnader för driften av AAL-programmet.

Betydande ekonomiska och sociala vinster och bidrag till viktiga politiska mål: Dessa kommer att mätas inom ramen för den planerade oberoende halvtidsutvärderingen och den slutliga utvärderingen utöver de andra indikatorer som beskrivs.

1.5. Motivering till förslaget eller initiativet

1.5.1. Behov som ska tillgodoses på kort eller lång sikt

AAL-programmet kommer att kombinera unionsmedel och nationella och privata medel i syfte att utveckla innovativa IKT-lösningar som gör det möjligt för de europeiska medborgarna att behålla sin självständighet i åldrandet och åldras under bättre villkor, samtidigt som det bidrar till den allmänna hållbarheten för vården och skapar nya ekonomiska möjligheter för det europeiska näringslivet.

1.5.2. Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå

Unionens deltagande ger ett betydande mervärde av följande skäl:

- Unionens deltagande kommer att göra det möjligt att fortsätta med det befintliga AAL-programmet som innebär att unionsmedel och nationella medel kan kombineras inom ramen för en gemensam strategi för att främja internationellt forsknings- och utvecklingssamarbete och internationella innovationsprojekt, framför allt med deltagande av små och medelstora företag. Detta vore annars inte möjligt med befintliga strukturer.
- AAL-programmet kommer att göra det möjligt att ta itu med den demografiska utmaningen genom att främja framväxten av nya innovativa, IKT-baserade produkter och tjänster för att äldre personer ska kunna leva självständigt, vilket förbättrar deras livskvalitet och oberoende samt minskar omvårdnadskostnaderna. Detta kommer att ske på ett enhetligt sätt utan

uppdelning och med en större kritisk massa vilket leder till mer kostnadseffektiva och kompatibla lösningar.

- Näringslivet, särskilt de små och medelstora företagen, kommer att få ett effektivare stöd genom att man skapar en kritisk massa och en enhetlig europeisk strategi för utveckling av kompatibla lösningar. Det kommer också att vara möjligt att anpassa lösningar som avser it-stöd i boende till nationella, regionala och sociala preferenser och bestämmelser. Detta är en viktig förutsättning för kommersiell tillämpning och marknadsutveckling och innebär en betydande potential för små och medelstora företag.
- Slutligen kommer det föreslagna systemet att skapa incitament som ökar staternas och näringslivets investeringar i forskning, utveckling och innovation inom området IKT och åldrande, vilket bidrar till målet att avsätta 3 % av EU:s BNP till forskning och utveckling.

Det makroekonomiska mervärdet för EU:s ekonomi och samhälle till följd av användningen av resultaten från AAL-programmet tas inte upp i denna finansieringsöversikt.

1.5.3. Huvudsakliga erfarenheter från liknande försök eller åtgärder

Utifrån interimsvärderingen av föregångaren det gemensamma programmet för it-stöd i boende inom ramen för sjunde ramprogrammet har man dragit följande slutsatser:

- AAL-programmet bör fortsätta eftersom det ger ett tydligt mervärde, särskilt för små och medelstora företag, genom att skapa den kritiska massa av forskning och innovation som behövs om förbättrade villkor för åldrande på EU-nivå för att bidra till att relevanta produkter och tjänster kommer ut på marknaden.
- AAL-programmet bör vara inriktat på hur regionala aktörer inom innovation (oftast små och medelstora företag) kan förstå och hantera den europeiska marknaden.
- Programmet bör dock fungera effektivare, särskilt när det gäller tid till bidrag och betalning.
- Dessutom bör tillhandahållare av tjänster och särskilt slutanvändarna medverka på ett tidigare stadium i projektutformningen, när det gäller specifikationer inför ansökningsomgångar och utvärdering.

Dessa erfarenheter har beaktats vid utformningen av det andra AAL-programmet.

1.5.4. Förenlighet med andra finansieringsformer och eventuella synergieffekter

Inom det första europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande (EIP AHA)²³ väntas IKT-lösningar spela en viktig roll när det gäller att uppfylla partnerskapets mål om att öka det genomsnittliga antalet friska levnadsår i EU med två år samt förbättra medborgarnas livskvalitet och vårdsystemens effektivitet i Europa. I dess strategiska genomförandeplan fastställs prioriteringar för att påskynda och öka innovationer som bidrar till ett aktivt och hälsosamt åldrande i hela unionen. Prioriteringarna avser de tre områdena förebyggande och hälsofrämjande åtgärder, vård och botande samt ett självständigt boende och social

²³

COM(2012) 83 final, 29.2.2012.

delaktighet. Rådets införande av europeiska innovationspartnerskapet för aktivt och hälsosamt åldrande (EIP AHA) gör att AAL-programmet och dess uppföljare får ännu större betydelse i framtiden. AAL-programmet har stor betydelse för den strategiska genomförandeplanen, eftersom det är inriktat på den del i innovationskedjan där många innovationer fastnar. AAL-programmet kommer även att gynnas av innovationspartnerskapet, som påskyndar skapandet av en marknad för och en storskalig lansering av produkterna och tjänsterna och som bidrar till att förbättra gränsvillkoren för marknaden, t.ex. avseende standardisering och kompatibilitet, som inte omfattas av AAL-programmet men som i utvärderingar och samråd betraktas som hinder för spridning.

Det finns flera viktiga nationella initiativ som kompletterar AAL-programmet, t.ex. ett nationellt initiativ för it-stöd i boende och åldrande i Tyskland, en innovationsplattform för stöd i boende i Storbritannien och en plattform för innovation vid åldrandet i Frankrike.

Dessa sammanhängande program täcker en väsentlig del av forsknings- och innovationskedjan och gör Europa till världsledande inom IKT för förbättrade villkor för åldrandet. AAL-programmet är ett gott komplement till den långsiktiga forskningen om IKT och åldrande inom ramprogrammet Horisont 2020, och de IKT-baserade lösningar som genereras kan användas i innovations- och marknadsvalideringsverksamheten inom ramprogrammet Horisont 2020.

AAL-programmet är dessutom ett komplement till initiativet för gemensam programplanering *Längre liv, bättre livskvalitet*²⁴ om demografisk förändring, där tretton europeiska länder samverkar för att ta hänsyn till ny forskningsbaserad kunskap från en rad forskningsdiscipliner i den framtida politiken om åldrande. AAL-programmet kan ge möjligheter att tillämpa den multidisciplinära forskningen inom initiativet för gemensam programplanering och tillföra användarnas erfarenheter till forskningen, samtidigt som man utbyter information om forskningsmetoder, t.ex. den livslånga strategin.

I kommissionens förslag till beslut om det strategiska innovationsprogrammet för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) 2014–2020 är ”innovation för sunt liv och aktivt åldrande” ett av de områden som EIT:s kunskaps- och innovationsgrupper ska prioritera under perioden 2014–2015.

Dessa initiativ täcker tillsammans en stor del av kedjan från grundforskning till marknadsfinansiering, i enlighet med rekommendationer som grundar sig på ett antal oberoende utvärderingar av EU:s forsknings- och innovationsprogram samt i enlighet med EU:s policydokument.

1.6. Tid under vilken åtgärden kommer att pågå respektive påverka resursanvändningen

X Förslag eller initiativ som pågår under **begränsad tid**

- Förslaget eller initiativet ska gälla från den 1 januari 2014 till den 31 december 2023.
- Det påverkar resursanvändningen från 2014 till 2020 i åtagandebemyndiganden och från 2014 till 2023 i betalningsbemyndiganden.

²⁴

KOM(2008) 468, Gemensam programplanering för forskning: Samverkan för att bemöta gemensamma utmaningar mer effektivt.

☐ Förslag eller initiativ som pågår under en **obegränsad tid**

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad metod för genomförandet²⁵

☐ **Direkt centraliserad förvaltning** som sköts av kommissionen

X **Indirekt centraliserad förvaltning** genom delegering till

- ☐ genomförandeorgan
- ☐ byråer/organ som inrättats av gemenskaperna²⁶
- X nationella offentligrättsliga organ eller organ som anförtrotts uppgifter som faller inom offentlig förvaltning
- ☐ personer som anförtrotts ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder som följer av avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som anges i den grundläggande rättsakten i den mening som avses i artikel 49 i budgetförordningen

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Decentraliserad förvaltning** med tredjeländer

☐ **Gemensam förvaltning** med internationella organisationer (*ange vilka*)

Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".

Anmärkningar

En särskild genomförandestruktur med namnet *Ambient Assisted Living Association* (organisationen för it-stöd i boende) har inrättats för förvaltningen av initiativet och styrs av de deltagande länderna. Unionens ekonomiska bidrag till initiativet ska tillhandahållas genom denna organisation. De nationella finansieringsorganen, eller deras delegerade organ, ska förvalta EU:s ekonomiska bidrag och ingå bidragsavtal med organisationer om ekonomiskt stöd för samarbete inom forskning och innovationsverksamhet.

Anmärkningar:

Europeiska unionens ekonomiska stöd kommer att betalas till den särskilda förvaltningsenhet som de deltagande staterna har inrättat och som ska förvalta AAL-programmet. Unionens bidrag kommer att tillhandahållas under förutsättning att man godkänner arbetsplanen och de nationella budgetåtagandena i samband med detta.

AAL-programmets organisatoriska struktur består av följande enheter:

AALA, som de deltagande staterna har inrättat som särskild förvaltningsstruktur, kommer att ingå en delegeringsöverenskommelse och årliga överenskommelser om överföring av medel med kommissionen för att motta den årliga finansieringen från ramprogrammet. AALA kommer att ansvara för all verksamhet inom

²⁵ Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²⁶ Organ som avses i artikel 185 i budgetförordningen.

AAL-programmet och kommer att ledas av en ordförande som också ska vara AALA:s rättsliga företrädare.

AALA kommer att ansvara för all verksamhet inom AAL-programmet. I AALA:s uppgifter ingår kontrakts- och budgetförvaltning, att utarbeta de årliga arbetsprogrammen, att anordna ansökningsomgångar och ha hand om utvärdering och rangordning av projekt. AALA kontrollerar dessutom projektövervakningen och överför utbetalningarna av unionens bidrag till de utsedda nationella programkontoren. AALA anordnar också verksamhet för spridning.

AALA styrs av en generalförsamling. Generalförsamlingen är det beslutsfattande organet för AAL-programmet, utser styrelsens ledamöter och kontrollerar genomförandet av AAL-programmet, vilket även omfattar godkännande av årliga arbetsplaner, tilldelning av nationella medel till projekt och handläggning av ansökningar om nya medlemskap. Den kommer att arbeta enligt principen ett land – en röst och kommer att fatta beslut med enkel majoritet. Kommissionen kommer att ha observatörsstatus vid generalförsamlingens möten.

AALA:s styrelse ska bestå av en ordförande och två vice ordförande (alternativt en vice ordförande och en kassör). Styrelsen väljs för att ta det särskilda ledningsansvaret för budgetplanering, personal och kontrakt. Styrelsen är rättslig företrädare för AALA och rapporterar till generalförsamlingen.

De nationella programförvaltningskontoren uppmanas av de deltagande staterna att utföra arbete som har att göra med projektförvaltning och administrativa och rättsliga aspekter för de nationella projektdeltagarna samt att ge stöd vid utvärderingar av och förhandlingar om förslag. De arbetar under överinseende av AALA.

Ett rådgivande organ med företrädare från näringslivet och andra berörda aktörer kommer att ge rekommendationer om vilka prioriteringar och teman som bör ingå i AAL-programmets ansökningsomgångar.

2. FÖRVALTNING

2.1. Bestämmelser om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder.

I enlighet med Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation ska den särskilda förvaltningsstrukturen övervaka och rapportera årligen om genomförandet av AAL-programmet till kommissionen i tillämpliga fall. Programmet kommer att övervakas genom årsrapporter som tillhandahålls av den särskilda genomförandestrukturen. Rapporterna kommer att ge en utförlig sammanställning av genomförandet av programmet i enlighet med de indikatorer som anges i avsnitt 1.4.4.

En halvtidsutvärdering kommer att genomföras i samverkan med oberoende experter efter tre års verksamhet, och i den kommer man att bedöma 1) genomförandet av programmet utifrån ytterligare vetenskaplig, förvaltningsmässig och finansiell integrering; 2) det gemensamma programmets mervärde och effektivitet i förhållande till sina mål. En efterhandsutvärdering kommer att genomföras av externa experter i slutet av programmet.

2.2. Administrations- och kontrollsystem

2.2.1. Risker som identifierats

1) Den största risken rör den särskilda genomförandestrukturens kapacitet att förvalta unionens budgetmedel och genomföra en effektiv övervakning av de nationella organ som medverkar i programmets dagliga verksamhet.

2) En annan riskfaktor är behovet av effektivt skydd mot bedrägeri, eventuella ekonomiska förluster på grund av omfattande deltagande av små och medelstora företag samt strategin med indirekt centraliserad förvaltning.

3) En tredje risk rör de deltagande ländernas kapacitet att effektivt finansiera sina bidrag till programmet.

2.2.2. Planerade kontrollmetoder

Riskerna 1 och 2 behandlas i kapitel 2.3.

För risk 3 finns det skyddsåtgärder som innebär att de nationella finansieringsåtagandena måste vara dokumenterade för att EU-medel ska betalas ut. Detta krav gäller både årliga överenskommelser om överföring av medel och betalningar till de nationella deltagarna i programmets gemensamma projekt. En annan skyddsåtgärd är att EU-medlen inte får överstiga 50 % av det totala offentliga stöd som ges inom programmet och att EU-stödet till administrativa omkostnader inte får överstiga 6 % av EU:s totala bidrag.

2.2.3. Kostnader och nytta med kontrollerna och sannolik andel avvikelser från reglerna

I enlighet med artikel 7 i beslutet om AAL-programmet ska det kontrollsystem som inrättats för genomförande av programmet utformas så att man kan vara rimligt säker på att åstadkomma en lämplig riskhantering när det gäller operationernas ändamålsenlighet och effektivitet, liksom de underliggande transaktionernas lagenlighet och korrekthet, med beaktande av AAL-programmets särskilda egenskaper såsom partnerskap mellan offentliga aktörer. Kontrollsystemet ska säkerställa en lämplig balans mellan förtroende och kontroll, med beaktande av såväl

administrativa som övriga kontrollkostnader på alla nivåer, särskilt för deltagarna, så att det kan bidra på bästa sätt till målen i ramprogrammet Horisont 2020.

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oegentligheter/oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade).

I artikel 3 i beslutet om inrättande av AAL-programmet anges att villkoret för unionens bidrag är att AALA uppfyller de rapporteringskrav som fastställs i artikel 60.5 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012. Enligt artikel 8 får kommissionen avsluta, minska eller frysa sitt bidrag.

I den delegeringsöverenskommelse som ska ingås mellan kommissionen och AALA i enlighet med artikel 61 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 föreskrivs att kommissionen ska övervaka AALA:s verksamheter, särskilt genom att genomföra revisioner.

Ytterligare bedrägeribekämpningsåtgärder kommer att genomföras inom ramen för det detaljerade avtalet mellan kommissionen och den särskilda genomförandestrukturen.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

- Befintliga budgetrubriker (även kallade ”budgetposter”)

Redovisa de berörda rubrikerna i budgetramen i nummerföljd och – inom varje sådan rubrik – de berörda budgetrubrikerna i den årliga budgeten i nummerföljd.

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik i den årliga budgeten	Typ av anslag	Bidrag			
	Nummer 09 04 03 01 Förbättra livslång hälsa och välbefinnande för alla	Diff./Icke-diff. (27)	från Efta-länder ²⁸	från kandidat-länder ²⁹	från tredje-länder	enligt artikel 18.1 aa i budget-förordningen
1A		Diff./Icke-diff.	JA	JA	JA	JA

²⁷ Differentierade respektive icke-differentierade anslag.

²⁸ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

²⁹ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen:	Nummer 1A	Beteckning]
-------------------------------------	--------------	----------------------

GD: CNECT			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	TOTALT
• Driftsanslag													
Nummer 09 04 03 01	Åtaganden	(1)	25	25	25	25	25	25	25				175
	Betalningar	(2)	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175
Budgetrubrik (nr)	Åtaganden	(1a)											
	Betalningar	(2a)											
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program ³⁰													
Budgetrubrik (nr)		(3)											
TOTALA anslag för GD CNECT	Åtaganden	=1+1a +3	25	25	25	25	25	25	25				175
	Betalningar	=2+2a +3	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175

• TOTALA driftsanslag	Åtaganden	(4)	25	25	25	25	25	25	25				175
	Betalningar	(5)	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175

³⁰ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

• TOTALA administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program		(6)		0,00 8	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038			
TOTALA anslag enligt RUBRIK 1A i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	=4+ 6	25,008	25,0 08	25,03 8	2500 8	25,00 8	25,00 8	25,03 8				175,1 16
	Betalningar	=5+ 6	2,708	10,0 08	17,33 8	24,70 8	24,70 8	24,70 8	24,73 8	23,2	15,8	7,2	175,1 16

Följande ska anges om flera rubriker i budgetramen påverkas av förslaget eller initiativet:

• TOTALA driftsanslag	Åtaganden	(4)											
	Betalningar	(5)											
• TOTALA administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program		(6)											
TOTALA anslag enligt RUBRIK 1–4 i den fleråriga budgetramen (referensbelopp)	Åtaganden	=4+ 6	25,008	25,0 08	25,03 8	25,00 8	25,00 8	25,00 8	25,03 8				175,1 16
	Betalningar	=5+ 6	2,708	10,0 08	17,33 8	24,70 8	24,70 8	24,70 8	24,73 8	23,2	15,8	7,2	175,1 16

Rubrik i den fleråriga budgetramen	5	"Administrativa utgifter"
---	----------	----------------------------------

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	TOT-ALT
GD: CNECT														
• Personalresurser				0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262				1,834
• Övriga administrativa utgifter				0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024				0,168
TOTALT GD CNECT	Anslag			0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286				2,002	

TOTALA anslag för RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286					2,002
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	-------

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020				TOTALT
TOTALA anslag enligt RUBRIKERNÄ 1–5 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	25,294	25,294	25,324	25,294	25,294	25,294	25,324				177,118
	Betalningar	2,994	10,294	17,624	24,994	24,994	24,994	25,024	23,2	15,8	7,2	177,118

3.2.2. Beräknad inverkan på driftanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftanslag tas i anspråk.
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftanslag tas i anspråk enligt följande:

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Mål- och resultatbeteckning ⇓			2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		TOTALT	
	RESULTAT																	
	Typ ³¹	Genomsnittskostnad	Antal	Kostnad	Antal	Kostnad	Antal	Kostnad	Antal	Kostnad	Antal	Kostnad	Antal	Kostnad	Antal	Kostnad	Totalt antal	Total kostnad
SPECIFIKT MÅL 1 ³² ...																		
Resultat 1	Inrättande och drift av det gemensamma programmet (*)	1,5/year	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	7	10,5
Delsumma specifikt mål 1			1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	7	10,5
SPECIFIKT MÅL 2...																		
Resultat 2	Stödåtgärd	0,200	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	35	7
Delsumma specifikt mål 2			5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	35	7
SPECIFIKT MÅL 3...																		
Resultat 3	Projekt (*)	2	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	175	164,5
Delsumma specifikt mål 3			25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	175	164,5

³¹ Resultaten är de produkter och tjänster som ska tillhandahållas (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).
³² Som beskrivs i 1.4.2. "Specifika mål..."

TOTALA KOSTNADER		25		25		25		25		25		25		25		175
-------------------------	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	-----

(*) Kostnaden för centralförvaltningen av det gemensamma AAL-programmet kommer att stödjas med upp till 6 % av EU-bidraget och inbegriper kostnader för förslagsutvärdering.

(**) Utifrån antagandet att EU och de deltagande staterna delar den genomsnittliga totala kostnaden per projekt om 4 miljoner euro, varav 50 % kommer att täckas med offentliga medel, i förhållande till sina respektive årliga åtaganden (uppskattningsvis cirka 40–50 %).

3.2.3. Beräknad inverkan på de administrativa anslagen

3.2.3.1. Sammanfattning

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att administrativa anslag tas i anspråk.
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att administrativa anslag tas i anspråk enligt följande:

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	TOTALT
--	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen											
Personalresurser	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262				1,834
Övriga administrativa utgifter	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180				1,260
Delsumma RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442				3,094

Belopp utanför RUBRIK 5³³ i den fleråriga budgetramen											
Personalresurser											
Övriga administrativa utgifter	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116
Delsumma för belopp utanför RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116

TOTALT	0,450	0,450	0,480	0,450	0,450	0,450	0,480				3,210
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------

De administrativa resurser som krävs ska täckas med generaldirektoratets anslag, som redan har avsatts för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterat med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet inom ramen för det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

³³

Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

3.2.3.2. Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk.
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Uppgifterna ska anges i heltidsekvivalenter

	2014	2015	2016	2017-2020	Totalt
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)					
XX 01 01 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	2	2	2	8	14
XX 01 01 02 (vid delegationer)					
XX 01 05 01 (indirekta forskningsåtgärder)					
10 01 05 01 (direkta forskningsåtgärder)					
• Extern personal (i heltidsekvivalenter)³⁴					
XX 01 02 01 (kontraktsanställda, personal vid byråer (inhyrd), nationella experter – totalt)					
XX 01 02 02 (kontraktsanställda, personal vid byråer (inhyrd), unga experter vid delegationerna, lokalanställda och nationella experter vid delegationerna)					
XX 01 04 yy ³⁵	- vid huvudkontoret				
	- vid delegationer				
XX 01 05 02 (kontraktsanställda, nationella experter, personal vid byråer (inhyrd) som arbetar med indirekta forskningsåtgärder)					
10 01 05 02 (kontraktsanställda, nationella experter, personal vid byråer (inhyrd) som arbetar med direkta forskningsåtgärder)					
Annan budgetrubrik (ange vilken)					
TOTALT	2	2	2	8	14

XX motsvarar det politikområde eller den avdelning i budgeten som avses.

³⁴ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

³⁵ Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda

De viktigaste arbetsuppgifterna inom åtgärder kommer att vara

- att delta i generalförsamlingens möten med AALA som kommissionens observatör under fyra två dagar långa möten per år (nivå: direktör/enhetschef),
- att delta i workshoppar och evenemang för spridning tre gånger per år (nivå: enhetschef),
- att förhandla fram och förbereda bidragsavtal med den särskilda genomförandestrukturen och sköta betalningar i samband med dessa avtal (nivå: projektansvarig och B-/C-assistent),
- att övervaka genomförande och assistera vid halvtids- och efterhandsutvärderingar (nivå: projektansvarig), och
- att utföra finansiell och juridisk granskning av genomförandet av det gemensamma programmet (nivå: ekonomiansvarig).

Extern personal

3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

- X Förslaget/initiativet är förenligt med den gällande fleråriga budgetramen.
- ☐ Förslaget/initiativet kräver omfördelningar under den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen.

Förklara i förekommande fall vilka ändringar i planeringen som krävs, och ange berörda budgetrubriker och belopp.

- ☐ Förslaget/initiativet förutsätter att flexibilitetsmekanismen utnyttjas eller att den fleråriga budgetramen revideras.³⁶

Beskriv behovet av sådana åtgärder, och ange berörda rubriker i budgetramen, budgetrubriker i den årliga budgeten samt belopp.

3.2.5. Bidrag från tredje part

- Förslaget eller initiativet kommer att medfinansieras minst enligt följande:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Tot alt
Deltagande stater	25	25	25	25	25	25	25				175
TOTALA anslag som tillförs genom medfinansiering	25	25	25	25	25	25	25				175

Uppgifter om medfinansiering

EU-bidraget ska uppgå till högst 25 miljoner EUR per år under förutsättning att deltagande stater investerar minst 25 miljoner EUR per år. Mellan 2014 och 2020 bidrar deltagande stater med minst 175 miljoner EUR till AAL-programmet från de nationella budgetarna.

EU:s bidrag till driftskostnaderna för AAL-programmet ska motsvara högst 6 % av det totala EU-bidraget till AAL-programmet.

EU-bidraget ska utgöra en fast procentsats av den totala offentliga finansieringen från de deltagande nationella programmen, men det får aldrig överstiga 50 % av den offentliga finansieringen av AAL-programmet. Denna fasta procentsats ska fastställas i avtalet mellan den särskilda genomförandestrukturen och kommissionen och den ska grundas på de deltagande partnerstaternas fleråriga åtagande och på unionens bidrag.

De forsknings- och utvecklingsprojekt som valts ut i programmets ansökningsomgångar kommer att medfinansieras av de organisationer som deltar i dessa projekt. Dessa bidrag väntas uppgå till minst omkring 300 miljoner EUR för programmets löptid.

³⁶

Se punkterna 19 och 24 i det interinstitutionella avtalet.

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- X Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.